

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

Mey Rahola, fotografia | Per oblit o pel tan comú deseiximent (més comú quan la ignorada és una dona), no s'havia projectat cap focus sobre l'única fotografia espanyola important que hi va haver entre les dues guerres mundials. Eva Vázquez n'ha parlat: Maria del Remei Rahola de Falgàs i de Xirau va ser la Mey emergida d'aquests dos llinatges empordanesos de bé. La periodista ha suggerit que els adjectius que escauen a l'artista (desimbolta, viatgera i moderna) potser la farien equivalent a una Aurora Bertrana de la imatge. Ara, la singular retratista és inclosa a l'exposició que Cristina Masanés dedica a «Dones artistes a l'Alt Empordà (1830-1939)». La mostra incorpora les recerques que la família i estudiosos han fet d'aquesta Marianne Breslauer empordanesa que, com l'alemanya, feia fotos contundents, competia en regates, fumava i vestia pantalons. Remei (Mey, per cosmopolitisme) es va morir a prop de París el 1959, després d'haver patit el coll d'ampolla de 1939 (els franquistes fins i tot li van confiscar el veler) i d'haver treballat anys per mantenir la família fent fotos de carnet a Lió.

Vis a vis a Figueres | Les sèries de presons han fascinat (per simpatia?) molts confinats. Un capítol o dos de *Vis a vis* (Netflix) podrien haver transcorregut al penal del Puig de les Basses, el de la cèlebre piscina olímpica, botó de roda del complex reeducatiu. Fa poc va produir-s'hi un motí (protesta o aldarull, segons Justícia) fruit de la tensió que s'hi viu a causa de les limitacions imposades pel coronavirus: supressió de

visites (que ahora suposa el desproveïment de psicotròpics), reducció de serveis, comunicacions o vis-a-vis. La guspira va ser el menjar escàs i dolent. Després, la roba i tot el que era combustible va ser cremat, i els funcionaris van patir insults i agressions. La Conselleria ha facilitat palliatius: sortir de dia a treballar, confinaments a casa... Res no podem dir de Rosa Peral, una Zulema nostrada, perquè s'està en un altre centre.

La no-Christina | Fa trenta anys van trobar penjada a Portbou una noia que en tenia vint-i-dos. La foto que va ser publicada la feia bella malgrat les circumstàncies. Ara la policia ha pogut contrastar les empremtes digitals preses al cadàver amb les de la Christina real, també morta, i han descartat que la jove fos l'alemanya que hom pressuposava. No és la de la foto; aquella era més alta i no havia infantat mai, mentre que Christina era més baixa i mare. El misteri d'aquestes dues joves, que ningú no ha trobat a faltar al llarg de tres dècades, persisteix. Ara, el retrat de la no-Christina (si no el perden) és l'única esperança que queda per a una possible identificació, perquè a la desolada història d'aquestes dues noies no podia faltar-hi la prosa ranquejant: els del cementiri van colgar a la fosa comuna les restes de la jove, i d'aquesta manera van impedir-ne l'obtenció de l'ADN.

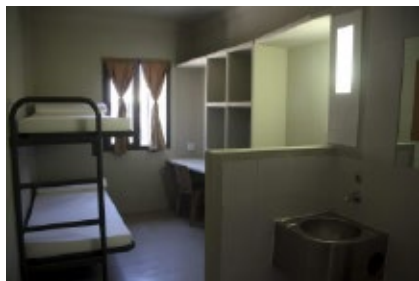
EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

Entre el caos i l'esperança | Durant aquests dies tan durs que ens ha tocat viure (i a alguns, morir), les sensacions són múltiples i, de vegades, contraposades. Por, incertesa, percepció d'inseguretat, ansietat pel que pugui venir i esgotament emocional es barregen, de manera simultània, amb el desig que aviat tot s'acabi i l'esperança que hàgim après unes quantes lliçons de convivència. Al Baix Empordà, hi ha hagut, fins al moment en què escric aquestes línies, més de quatre-centes persones contagiades per la COVID-19, i prop de setanta morts a causa de la

malaltia. En alguns punts, com a la residència de gent gran de Palafrugell, van rebre de valent, i a gairebé tots els pobles n'hi ha hagut algun cas. Però la gent ha continuat endavant, canviant els seus hàbits de vida per adaptar-los a la pandèmia cruel, agraïnt de tot cor als equips de serveis essencials la seva tasca. I qui se n'ha contagiats o n'ha tingut algun familiar afectat, ha hagut de confiar de ple en un personal sanitari estressat de base, tot i que entregat a tenir cura de la nostra salut (una altra cosa a part seria la gestió des dels despatxos del país i d'un servei sanitari o l'altre; de vegades encertada i altres vegades, definitivament no). Des d'aquí, un agraïment efusiu a tots aquells metges i metgesses, infermers i infermeres, auxiliars, etc. que ho han donat tot per ajudar-nos i intentar salvar-nos la vida, cada dia. Tot plegat, convivint amb un cert rebot incívic per part de no poques persones que se saltaven el confinament (milers de denúncies presentades, per exemple, contra propietaris de segones residències que volien fugir de les ciutats; una actitud humanament comprensible, però que en aquest moment no tocava).

La vida continua, i ha arribat l'estiu. Serà un estiu molt diferent dels que hem viscut fins ara i ens hi haurem de conformar. L'ús de les platges, estrelles de l'oferta d'oci de la comarca, segurament també canviarà. I les ofertes gastronòmiques i d'allotjament pegen d'un fil. Les grans concentracions de persones no seran aconsellables fins que es trobi una manera de vèncer definitivament la COVID-19, però hi ha alternatives per a l'entreteniment. Des de les institucions i entitats, culturals i socials, no es vol renunciar a reinventar fórmules per portar els esdeveniments habituals als ciutadans i ciutadanes. Així, seguint el model d'activitats ja organitzades, com ara la lectura continuada de Josep Pla que es va fer de manera virtual l'abril passat, s'han programat alternatives per no deixar de dur a terme aquelles manifestacions que marquen, inevitablement, les jornades d'estiu, com la Cantada d'Havaneres de Calella de Palafrugell o els festivals de música, encara que sigui en formats reduïts o amb canvis d'escenaris i de canals de transmissió. Ens haurem d'adaptar a una situació anormal. I ens podem queixar tot el que vulguem, però pot-

>> Una cel·la del Centre Penitenciari Puig de les Basses. (Font: GENERALITAT DE CATALUNYA)